

Nr 612.

Av herr **Ekman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 227, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Enligt tidigare utfärdade bestämmelser hava makaronifabrikerna medgivits rätt att utan erläggande av importavgift av något slag införa makaronimjöl och makaronigryn, avsedda för makaronitillverkning, utan inskränkning, och likaledes har kvarn medgivits rätt att utan erläggande av importavgift införa vete för tillverkning av makaronigryn och makaronimjöl, att användas av makaronifabrikerna.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 227 uttalas, att såsom ett medel att tillvarata förefintliga avsättningsmöjligheter för brödsäd bör inmalningstvänget bibehållas för att hindra störningar å den inhemska brödsädsmarknaden. Till hindrande av import utifrån bör införsel av brödsäd samt produkter därav bliva föremål för fortsatt reglering.

Import av bland annat vete, mjöl av vete, gryn av vete samt makaroner och vermiceller bör icke få ske utan särskilt tillstånd.

Härav följer, att den rätt, som tidigare utan vidare tillkommit makaronifabrikerna, skall läggas under statens spannmålsnämnd eller den ifrågasatta statens jordbruksnämnd, som skulle få i sin makt att lämna licenser för makaronifabrikernas import av råvara. Det medgivande, som tidigare sålunda tillkommit makaronifabrikerna och som har sin huvudsakliga grund uti att det för erhållande av förstklassig kvalitet makaroner fordras utländskt hårt vete, samt även av det skälet, att en importavgift på makaronifabrikernas råvara skulle ställa fabrikatet makaroner i en sämre ställning i tullhänseende gentemot utlandet, t. ex. Frankrike och Italien, som icke äro beroende av sådan importavgift, lämnades av den anledningen, att det ansågs bättre att befria makaronifabrikerna från denna importavgift än att ålägga dem att betala densamma och samtidigt höja tullen å makaroner med motsvarande för att ej ställa makaronifabrikerna i missgynnad ställning gentemot utlandet.

Det ligger i sakens natur, att makaronifabrikerna sträva efter att erhålla en så hög kvalitet råvara som över huvud taget är möjligt — detta för att åstadkomma bästa möjliga kvalitet, och detta beaktades den gången av statsmakterna.

Att makaronifabrikerna på allt sätt söka verka för att få så låga råvarupriser som möjligt härleder sig av det förhållandet att artikeln makaroner icke är en lyxartikel, utan skall betraktas såsom ett livsmedel, avsett att ersätta potatis antingen såsom utbyte eller också under år med dålig potatiskvalitet såsom ett utmärkt ersättningsmedel. Det är därför av

stor vikt att priset å makaroner i den allmänna handeln hålles så lågt, att avsättningen av den i Sverige tillverkade varan icke inskränkes eller äventyras.

Under det sista året har det svenska vetet nått en så pass god kvalitet, att det i viss utsträckning varit möjligt att använda sig av detsamma för makaronitillverkning, och statsmakterna hava även beaktat detta och givit makaronifabrikerna tillfälle att inköpa förstklassigt svenskt vete till pris, vilket ungefär motsvarar priset för den importerade varan. Om de kommande årens skördar bliva av lika god kvalitet, så torde det svenska vetet i rätt så stor utsträckning komma att användas för makaronitillverkning.

Uti den kungl. propositionen återfinnas uttalanden i denna fråga av såväl lantbruksstyrelsen som spannmålsnämnden. Sålunda skriver spannmålsnämnden:

»Importregleringen av mjöl och gryn samt makaroner och vermiceller borde enligt nämndens mening icke innebära ett helt utestängande av dessa varor. Åtminstone vissa kvaliteter makaroner och gryn tillverkades nämligen knappast inom landet. Dessutom kunde det ur kvalitets-synpunkt vara utav en viss betydelse, att makaronifabrikerna kunde för sin fabrikation hava tillgång till importerat mjöl. Vid import av mjöl, gryn och makaroner borde emellertid beaktas det förhållandet, att, även om importerat vete icke vore belagt med någon införselavgift, sådant vete vid förmalning till mjöl dock belastades med veteavgift. Om införselavgift under sådana förhållanden icke uttoges å makaroner och vermiceller samt mjöl och gryn, bleve de inhemska kvarnarna och makaronifabrikerna urståndsatta att framställa sina produkter till samma priser som importvarornas. Nämnden förmenade därför, att vid import av här ifrågavarande varor alltid skulle tagas en införselavgift, vars belopp för kilogram med minst 50 procent borde överstiga veteavgiftens belopp.»

I och för sig är ju detta för makaronifabrikernas vidkommande tillfredsställande, men i anslutning till vad som här ovan anförts, kommer ju detta i alla fall att verka fördyrande på en artikel, vilken tillverkarna söka hålla i ett så lågt pris som möjligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får jag föreslå,

att den makaronifabrikerna medgivna rätten att utan importavgift av vad slag det vara må få importera vetemjöl och vetegryn för tillverkning av makaroner måtte bibehållas samt att samma rätt som förut medgives kvarnarna att utan dylika avgifter importera vete för tillverkning av makaronimjöl och makaronigryn.

Stockholm den 26 april 1935.

C. J. Ekman.